Δῖοι. Νομίσματα Δίων.

Ἐπὶ ἑνὸς ἀρχαίου νομίσματος ἐξ ἠλέκτρου με ἐπιγραφὴν ΙΣΟΜ τὸ σποῖον οἱ ἄλλοι νομισματολογικώτατοι μέχρι τοῦδε ἀπέδιδον φ. τὴν Τέων ὁ κ. Σβορῶνος ἀναγνώσκω Τίος = Δίος καὶ ἀποδίδω εἰς τὴν φυλὴν Δῖοι γράφων ὡς ἑξῆς

Σβορώνου ὁ ἀρχέγονος Ἑλληνισμὸς τῆς Μακεδονίας. ἐν Νομ. Ἐφημ. 1918-9 σ. 199-200

«Λοιπὸν πρέπω καθ' ἐμὲ ν' ἀναγνώσωμεν Δίος (σταθήρ) καὶ ν' ἀποδώσωμεν αὐτὸ τὸ νόμισμα εἰς τὸν μέγαν λαὸν τῶν Δίων τῆς θρᾴκης Παγγαιαντῆς πλουσίας ἐκ τοῦ χρυσοῦ τοῦ Παγγαίου. Ἐννοῶ ὅτι τὸ ἐπίθετον κ. μαχαιροφόρος (παράβαλε τοὺς Ἀκαρνάνας "σιδηροφόρους") τὸ [illegible] ἀποδίδω ὁ θουκυδίδης, ἡ συνήθεια τὸ νὰ γίνωνται μισθοφόροι τῶν Ἀθηναίων, ὡς καὶ ἡ συνήθεια τῶν σοφῶν κατὰ τοῦ νὰ θεωρῶσιν ὡς ἀγρίους, βαρβάρους καὶ εἶδος ἔκυθον κάθε λαὸν ὀνομαζόμενον ὑπὸ τῶν ἀρχαίων θρᾷκες», θὰ διεγέρῃ ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν δικαίπαρ ἐμοῦ ἀπόδοσιν ὅλων τῶν λαμπρῶν ἐξ ἠλέκτρου νομισμάτων ἢ ἀργύρου, εἰς αὐτὸν τὸν μέγαν ἢ πλούσιον λαὸν τῶν ὀρφῶν πολεμικῶν, φυλάκων ἢ ἐκμεταλλευτῶν τοῦ χρυσοῦ τοῦ Παγγαίου. Ἀλλὰ δὲν πρέπω νὰ ἀγνοῦμεν ὅτι οἱ Δερρόνιοι, οἱ Βρέσκιοι, οἱ Βιτάλιοι καὶ τόσοι ἄλλοι γραικοπελασγικοὶ λαοί, καταλαγμὴν Παιονικῆς ἐγκαταστημένοι ἐν θρᾴκῃ μεταξὺ Στρυμόνος

B

Δῖοι. Νομίσματα αὐτῶν

Πολίτισμος θρᾴκων. Βησσοί. Διοβησσοί. Διόνυσος

και Νέτρυ, η ένεκα τούτου μόνον θεωρούμενοι ως θρᾴκες η μάλιστα συκοφαντούμενοι η μεταχειριζόμενοι ως εγχώριοι βάρβαροι υπό τινων Ελλήνων της καθ' εαυτο Ελλάδος οίτινες απο τους Μηδικους πολέμους ήθελον δια της βίας να τους αφαιρέσωσι τα εκ χρυσου μεταλλεία των, μας αφήκαν λαμπρα Ελληνικα νομίσματα υπο όλας τας επόψεις, η ότι τέλος αυτοι ο θρᾴκικοι λαοι του Παγγαίου η των περιξ αυτου ειναι ακριβως εκεινοι οι οποιοι εκοπαν εις την κλασσικην Ελλάδα την λατρείαν του Διονύσου την λεγομένην θρακικην, λατρείαν ... γραικοπελασγικην παιονίαν του Παγγαίου, λατρείαν τόσον υψηλην και επαξίαν ενος λαου Ελληνικου λίαν προκεχωρημενου εν τοιοιοι. Όχι οι Δῖοι, οι Διοβησσοι η Βησσοι, προφῆται ερμηνος η φύλακες του ευγενους τούτου Διονύσου της θρᾴκης δηλαδη του Παγγαίου δεν ηδύνατο να ηναι λαος βάρβαρος ανάξιος να μας αφήσῃ νομίσματα. Εξ εναντίας πρόκειται περι λαου παιονικου, συγγενους η της ιδίας καταγωγης γραικοπελασγικης εως οι Παίονες εξ ... με αυτους εκ του βλύμου της θεσσαλίας, κέντρου της καθ' εξοχην Ελληνικης λατρείας, όταν εξώσθησαν εξ αυτου υπο των Μακεδόνων η με τους οποίους κατοχον

Δῖοι. Νομίσματα αὐτῶν
Διοβησσοι. Βησσοι. Σάτραι τοῦ Παγγαίου

ἐξεμεταχειόντο καὶ ὑπερασπίζοντο, με κοινὴν συμφωνίαν τοὺς θησαυροὺς τοῦ Παγγαίου.

Καὶ ἀγνοῦσι τὸ ὄνομα μόνον τῶν Δίων ἀρκῷ νὰ ἀποδῴξῃ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν, ἥτις ἐξάγεται ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων. Διότι ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει ὅτι ἐν τῷ κέντρον μάλιστα τοῦ τόπου τῆς καταγωγῆς τῶν Παιόνων ἢ ἰσχυρίου τῶν κυριωτέρων τῶν τόλεων, εὑρίσκεται ἐν τοῖς πρόποδας τοῦ Φλωρίνου, περίφημος ἢ ὀχυρὰ ἀρχαία πόλις (Diodorus du Dezert, Geogr. anc. de Maced. c. 293) τὸ Δίον τῆς ὁποίας δὲν γνωρίζομεν ποσῶς τὴν καταγωγὴν ἥτις βεβαίως καὶ ἐμὲ ἦναι ἡ πόλις τοῦ Δίου, τόπος τῆς καταγωγῆς τοῦ χαοῦ τῶν Δίων τῆς Ῥοδόπης, ἐγκαταστάθοντες ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦτο, διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς προφυλακὴ ἀπὸ τῶν συμπατριωτῶν τῶν Πιερίων ἐν τοῖς ὑπερασπίσταις τοῦ Παγγαίου. Οὕτω δύναται θαυμάσια νὰ ἐξηγηθῇ τὸ μέχρι τοῦδε ἀκατανόητον, ὅτι αὐτοὶ οἱ Δῖοι, Διοβησσοι Βησσοι ἦσαν οἱ προφῆται τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου τῶν Πιερίων ἢ τῶν Σάτρων τοῦ Παγγαίου!"